

જલ્લા કૃપિ હવામાન એકમ (DAMU)

ગ્રામીણ કૃપિ મૌસમ સેવા (GKMS)

કૃપિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર

જુ.કુ.યુ., જામનગર- ૩૬૧૦૦૬

તા. ૦૧-૦૩-૨૦૨૩ થી તા. ૦૫-૦૩-૨૦૨૩

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

જામનગર જલ્લા કૃપિ હવામાન બુલેટીન નં. ૧૭ (૨૦૨૩) તારીખ: ૨૮-૦૨-૨૦૨૩

(જૂનાગઢ કૃપિ યુનીવર્સિટી અને ભારત મૌસમ વિભાગ દ્વારા સંપત્તન)

પાછળા અઠવાડીયાનું જામનગર નું હવામાન

હવામાન પરિબળો		
વરસાદ(મી.મી)	૦.૦	
મહત્વમાન(સે.ગ્રે)	૩૦.૦-૩૨.૫	
લધુતમાન(સે.ગ્રે)	૧૭.૦-૧૮.૫	
ભેજ(%)	સવાર	૫૮-૬૪
	બપોરબાદ	૨૫-૪૨
પવનનીગતિ (કિમી/કલાક)	૨.૬-૬.૬	

હવામાન આગાહી

ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહવાડીય વિભાગ - જામનગર જલ્લાની હવામાન આગાહી

તારીખ	દિવસ-૧ ૦૧-૦૩-૨૦૨૩	દિવસ-૨ ૦૨-૦૩-૨૦૨૩	દિવસ-૩ ૦૩-૦૩-૨૦૨૩	દિવસ-૪ ૦૪-૦૩-૨૦૨૩	દિવસ-૫ ૦૫-૦૩-૨૦૨૩
વરસાદ (મી.મી.)	૦	૦	૦	૦	૦
મહત્વમાન (સે.ગ્રે)	૩૫	૩૫	૩૫	૩૬	૩૫
લધુતમાન (સે.ગ્રે)	૧૮	૨૦	૨૧	૨૨	૨૧
મહત્વમાન (%) સવાર	૫૭	૫૫	૩૪	૩૧	૩૨
લધુતમાન (%) બપોર બાદ	૨૩	૨૦	૨૦	૧૬	૧૮
પવનની ગતિ (કિમી/કલાક)	૧૪.૧	૧૩.૫	૧૩	૧૮.૪	૧૮
પવનની દિશા (ડિગ્રી)	વાયવ્ય	વાયવ્ય	પૂર્વ	ઈશાન	પૂર્વ
વાદળની સ્થિતિ	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	ચોખ્ખું	મુખ્યન્તે ચોખ્ખું	આંશિક વાદળાણ્ય

નોંધ: આ આગાહી સમગ્ર જલ્લાની સરેરાશ હોય છે એટલે તેને કાઈ પણ એક જગ્યા માટે લાગુ કરવી નહીં.

ભારત સરકારશીના હવામાન ખાતા તરફથી મળેલ હવામાન માહિતી અનુસાર અત્રેના ગ્રામીણ કૃષિ મૌસમ સેવા વિભાગ, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, જામનગર તરફથી જાળવવામાં આવે છે કે ઉત્તર સૌરાષ્ટ્ર ખેત આબોહાવાકીય વિસ્તારના

જામનગર જલ્લામાં આગામી સપ્તાહ દરમાન હવામાન ચોખ્યાંથી આંશિક વાઈગાયુ રહેશે અને વરસાદનું પ્રમાણ નહીંવત રહેશે.

તાપમાન: આ સમયગાળામાં મહત્તમ તાપમાન દિવસ દરમાન ઉપ-ઉદ ડીગ્રી સેલ્ફીયસ જેટલું તેમજ લઘુત્તમ તાપમાન રાત્રી દરમાન ૧૮-૨૨ ડીગ્રી સેલ્ફીયસ જેટલું રહેવાની સંભાવના છે, જેથી આગામી સપ્તાહ દરમાન ઠંડીનું જોર રહેશે.

ભેજનું પ્રમાણ: સવારના સમયે ભેજનું પ્રમાણ ઉંઘ-૫૭ % રહેશે તથા બપોર પછીના ભેજનું પ્રમાણ ૧૬-૨૩ % રહેવાની શક્યતા છે.

પવનની દિશા અને ગતિ: પવનની દિશા મોટેભાગે વાયવ્ય-પુર્વ તરફથી રહેવાની અને પવનની ઝડપ ૧૩.૦-૧૯.૪ રહેશે.

સામાન્ય કૃષિ સલાહ

- શિથાળું પાકોની દેહધાર્મિક અવસ્થાએ પરિપક્વ થાય ત્યારે કાપાણી કરવી.
- જમીન તૈયાર થાય ગયેલ હોય તે મુજબ ઉનાળું પાકોનું વાવેતર શરૂ કરી દેવું જોઈએ.
- ઉનાળું પાકોના વાવેતર સમયે બીજને યોગ્ય ફૂગનાશક નો પટ આપીને જ વાવેતર કરવું. આ સાથે જૈવિક બેક્ટેરિયા જેવા કે શીજોબીયમ, એઝોટોબેક્ટર અને ફોસ્ફો સોલ્ફ્યુબલાયઝરીંગ બેક્ટેરિયા નો ૧૨૫ મિલી/ક્રિ.ગ્રા. બીજ પ્રમાણે પટ આપીને વાવેતર કરવું.
- ધાઉના દાળાની સારી ગુણવત્તા માટે છેલ્લા પિયત પહેલા ૧૫૦ ગ્રામ યુશ્રિયા અને મેન્કોઝેબ દવા ૨૫ ગ્રામ ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરી છાંટવું.

પાક પ્રમાણ કૃષિ સલાહ

મુખ્યપાક	કૃષિસલાહ
ઉનાળું મગફળી	<ul style="list-style-type: none"> બિયારણની જાત: ઉનાળું મગફળીના વાવેતર કરવા માટે ડીભડી અને વહેલી પાકતી શ.જ.-૨, શ.જ.-૫, શ.જ.-૬, ટીએજી-૨૪, ટી.જ.-૨૬, અને ટીજી-૩૭એ માંથી કોઈપણ એક જાતની પસુંદગી કરવી. વાવણી અંતર: બે હાર વચ્ચે ૭.૫-૧૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૪-૫ સેમીનું અંતર જાળવવું. બિયારણ દર: ૧૨૦ કિગ્રા/હેક્ટારે રાસાયણિક ખાતર: એક હેક્ટારે ૨૫ કિગ્રા નાઈટ્રોજન, ૫૦ કિગ્રા ફોસ્ફોરસ અને ૫૦ કિગ્રા પોટાસ ખાતર ચાસમાં ઓરીને આપવું. પિયત: પ્રથમ પિયત વાવેતર પછી તરત જ અને ત્યાર પછીનું પિયત દ્વારા દિવસે સારા ઉગાવા માટે આપવું. તે પછી જમીનની પરત મુજબ પિયત આપવા.
ઉનાળું મગ	<ul style="list-style-type: none"> વાવેતર સમય: વાવેતર ૧૫ ફ્લુઆરો થી ૧૫ માર્યે સુધીના સમયગાળા દરમાન કરવું. બિયારણની જાત: વાવેતર માટે ગુજરાત મગ-૨,૩,૪, કે-૮૫૧, સી.ઓ.-૪ અને મેહા જેવી જાતો પસંદ કરવી. વાવણી અંતર: બે હાર વચ્ચે ૩૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૧૦ સેમી. બિયારણ દર: ૨૦-૨૫ કિગ્રા/હેક્ટાર રાસાયણિક ખાતર: એક હેક્ટારે ૨૦ કિગ્રા નાઈટ્રોજન, ૪૦ કિગ્રા ફોસ્ફોરસ ચાસમાં ઓરીને આપવું. પિયત: પ્રથમ પિયત વાવેતર પછી તરત જ અને ત્યાર પછીનું પિયત ૪-૫ દિવસે સારા ઉગાવા માટે આપવું. તે પછી જમીનની પરત મુજબ પિયત આપવા. નિંદાણ નિયંત્રણ: પાક અવસ્થાએ બે આંતર ખેડ અને પછીના દિવસોમાં જરૂરિયાત મુજબ હાથ નિંદાણ નિયંત્રણ કરવું.
ઉનાળું તલ	<ul style="list-style-type: none"> બિયારણની જાત: વાવેતર માટે સફેદ તલની જાતો જેવીક ગુજરાત તલ- ૧,૨,૩,૪ અને કાળા તલની જાતો જેવીક ગુજરાત તલ-૧૦ પસંદ કરવી. વાવણી અંતર: બે હાર વચ્ચે ૩૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૧૦ સેમીનું અંતર જાળવવું. બિયારણ દર: એક હેક્ટારમાં તલના વાવેતર માટે ૩-૫ કિગ્રા બીજની જરૂરિયાત રહે છે.

	<ul style="list-style-type: none"> રાસાયણિક ખાતર: એક લેક્ટર દીઠ ૧૦ ટન છાણીયું ખાતર, ૨૫ કિલો નાઈટ્રોજન, ૨૫ કીલો ફોસ્ફરસ અને ૪૦ કિલો પોટાશ વાવણી સમયે જ આપવું. ડી.એ.પી. ખાતરને બદલે સિંગલ સુપર ફોસ્ફેટ ખાતરનો ઉપયોગ કરવાથી વધારાનો સહફર આપવાની જરૂરિયાત રહેતી નથી. ઉગાવા બાદ ૩૦-૩૫ દિવસે ૨૫ કિલો નાઈટ્રોજન પુરતી ખાતર તરીકે આપવું. પિયત: પ્રથમ પિયત વાવેતર સમયે, બીજું પિયત ૪-૬ દિવસના ગાળે, ત્રીજું પિયત છોડ ચાર પાંદડાનો થાય ત્યારે અને બાકીના પિયત જરૂરિયાત પ્રમાણે જમીનના પ્રકાર મુજબ ૬-૧૦ દિવસના અંતરે જેમકે ફૂલ બેસવા, બૈંઢા બંધાવા અને દાણા ભરાવા જેવી કટોકટીની અવસ્થાએ આપવાથી સારું ઉત્પાદન મેળવી શકાય. નિંદણ નિયંત્રણ: પાક અવસ્થાએ બે આંતર બેડ અને પછીનાં દિવસોમાં જરૂરિયાત મુજબ હાથ નિંદણ નિયંત્રણ કરવું.
ઉનાળું બાજરો	<ul style="list-style-type: none"> વાવેતર સમય: ફેબ્રુઆરી માસના પહેલા કે બીજ અંદવાડીયામાં વાવેતર કરવું. ઉનાળું બાજરાના વાવેતર માટે ગુજરાત હાઈબ્રીડ બાજરી-પ૨૬, ગુજરાત હાઈબ્રીડ બાજરી-પ૫૮, ગુજરાત હાઈબ્રીડ બાજરી-પ૩૮ જેવી સુધારેલી જતો પસંદ કરવી.
ઉનાળું અડદ	<ul style="list-style-type: none"> અતની પસંદગી: ગુજરાત અડદ-૧, ટીપીયુ-૪ અથવા તી-૮ જેવી જતો પસંદ કરવી. વાવણી અંતર: બે હાર વચ્ચે ૩૦ સેમી અને બે છોડ વચ્ચે ૧૦ સેમી. બિયારણ દર: ૨૦-૨૫ કિગ્રા/લેક્ટર રાસાયણિક ખાતર: એક લેક્ટરે ૨૦ કિગ્રા નાઈટ્રોજન, ૪૦ કિગ્રા ફોસ્ફરસ ચાસમાં ઓરીને આપવું. પિયત: પ્રથમ પિયત વાવેતર પછી તરત જ અને ત્યાર પછીનું પિયત ૪-૫ દિવસે સારા ઉગાવા માટે આપવું. તે પછી જમીનની પરત મુજબ પિયત આપવા. નિંદણ નિયંત્રણ: પાક અવસ્થાએ બે આંતર બેડ અને પછીનાં દિવસોમાં જરૂરિયાત મુજબ હાથ નિંદણ નિયંત્રણ કરવું.
ઘડી/ ચાળા/ જરૂ/ ધાણા	<ul style="list-style-type: none"> પરિપક્વ અવસ્થાએ કાપાણી કરી સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ શ્રેણિંગ કાર્ય કરવું.
લસણું/ ઠુંગળી	<ul style="list-style-type: none"> પાંદડા સુકાયને ઢળી પડે ત્યારે ઉપાડવાની કામ ગીરી શરૂ કરવી. ઉપાડ્યા બાદ ૨-૩ દિવસે એક સાથે ઉભડા કરવા જેથી રંગ જળવાય રહે. સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ લસણ અથવા ઠુંગળીના પાકને બીટવો.
દિવેલા	<ul style="list-style-type: none"> ૭૦-૮૦% લુંમના ગર પરિપક્વ થાય ત્યારે કાપાણી કરી, લુંમને સૂર્ય તાપમાં સુકવી, સંપૂર્ણ સુકાયા બાદ જ શ્રેણિંગ કાર્ય કરવું.
શાકભાજી પાકો	<ul style="list-style-type: none"> શોગીષ છોડને બેનરમાંથી ઉપાડીને જમીનમાં દાટી દેવા જોઈએ. શાકભાજી પાકોને નિંદણ મુક્ત રાખવા જોઈએ. પાન કોરીયું: વેલાવાળા શાકભાજી પાકમાંપાન કોરીયાનો ઉપદ્રવટાળવા માટે૧૫મીલી મીથાઈલ-ઓ-ટેમેટોન (૨૫૮૮૮) અથવા ૧૫મીલી ડાયમીથોએટ (૩૦ ઈસી) ૧૫ લીટર પાણીના પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો. <div style="text-align: center;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> શ્રીપસ: મરચીના પાકમાં શ્રીપસના નિયંત્રણ માટે ૩૦ મીલી પ્રોફેનોફોસ ૧૫ લીટર પાણીમાં મિશ્રણ કરી છાંટવી. શ્રીપસનો વધુ ઉપદ્રવ હોય તો સ્પીનોસાડ અથવા સ્પીનેટોરમ દવા ૭-૮મીલી પ્રતિ પંપ છાંટવી. <div style="text-align: center;"> </div>

- **ફળમાખી:** ફળમાખીના નિયંત્રણ માટે એસીટામીપ્રીડ ૨૦ ટકા ૧૫ ગ્રામ દવા ૧૫ લીટર પાણીમાં ભેણવી છંટકાવ કરવો.
- **લીલી ઈયળ:** ટામેટો અને રોંગણનાં પાકમાં લીલી ઈયળનો ઉપદ્રવ વધુ જોવા મળે છે તેના નીયંત્રણ માટે ઈન્ટોક્ઝાકાર્બ ૨૫ ઈસી ૩૦ મિલી અથવા સ્પીનોસાદ ૪૫ ઈસી ૫ મિલી પ્રતિપંચાંટવી.

- **પાનકથીરી:** શાકભાજી પાકોમાં પાનકથીરીનો ઉપદ્રવ જોવા મળે તો ફેનાઝાકવિન ૧૦ ઈસી ૧૦ મિલી અથવા ડાયફેન્યુરોન ૫૦ ડબલ્યુ પી ૧૫ ગ્રામ ૧૫ લીટર પાણીમાં પંપમાં નાખીને છંટકાવ કરવો.

- **સફેદ માખી અને લીલી પોપટી:** ભીડામાં સફેદ માખી અને લીલી પોપટીના નિયંત્રણ માટે લીબોળીનુંતેલ ૫૦ મી.લી. અથવા લીબોળીના મીજનું ૫ ટકા અર્ક નુંદ્રાવણ ૫૦૦ મી.લી. અને ડાયફેનથાયુરોન ૫૦ ટકા વે.પા. ૧૬ ગ્રામ દવાને ૧૦ લીટર પાણીમાં મિશ્ર કરીને છંટકાવ કરવો.

પશુ

- યોગ્ય માત્રામાં આવશ્યક ક્ષાર / ખનિજ મિશ્રણ ચારાસાથે ભેણવીને પ્રાણીઓને આપવું આવશ્યક છે.
- પશુઓના રહેઠાળની વ્યવસ્થિત સફાઈ રાખવી અને માખીઓના ઉપદ્રવથી બચવા ફ્લાઇલ છાંટવું અથવા લીમડાનાં પાનનો ધૂમાડો કરવો.
- પશુનેડ થી ૮ કી.ગ્રા. સુકો અને ૧૫ થી ૨૦ કી.ગ્રા. લીલો ચારો આપવો. દુધાળા પશુઓને પ્રતિ લીટર દુધની ઊપજ હોય તેમને નિયમિત ૧ કી.ગ્રા. ફીડ + ૫૦ ગ્રામ ખનીજ તચ્વોનું મિશ્રણ આપવું.
- ઈતરડીના નિયંત્રણ માટે ડેલ્ટામેશ્ટીન અથવા એમીટ્રાવ ૨ મી.લી. એક લીટર પાણીમાં નાખીને છાંટવી.

District Agrometeorological Unit (DAMU)

GraminKrushi Mausam Seva (GKMS)

Krishi Vigyan kendra

Junagadh Agricultural University

Jamnagar-361006

Date: 01-03-2023 to 05-03-2023

(#Azadi ka Uatsav-Amrit Mahotsav)

Jamnagar District Agromet Advisory Service bulletin No. 17 (2023) Date: 28-02-2023

(Issued jointly by Junagadh Agricultural University and India Meteorological Department)

Significant weather for the preceding week

weather parameter		
Rain fall (mm)		0.0
Maximum temperature (°C)		30.0-32.5
Minimum temperature (°C)		17.0-18.5
Relative Humidity (%)	Morning	58-94
	Afternoon	29-42
Wind speed (Kmph)		2.6-6.5

Weather forecasting for Jamnagar District

Date	Day-1 01-03-2023	Day-2 02-03-2023	Day-3 03-03-2023	Day-4 04-03-2023	Day-5 05-03-2023
Parameters					
Rain fall (mm)	0	0	0	0	0
Maximum temperature (°C)	35	35	35	36	35
Minimum temperature (°C)	19	20	21	22	21
Relative Humidity-I (%)	57	55	34	31	32
Relative Humidity-II (%)	23	20	20	16	18
Wind speed (Km/h)	14.1	13.5	13	19.4	19
Wind Direction (deg.)	NW	NW	E	NE	E
Cloud cover (Okta)	Clear	Clear	Clear	Mainly Clear	Partly cloudy

Note: Above forecast is the average situation of whole district not for one particular place.

Gramin Krishi Mausam Seva, Krishi Vigyan Kendra, Jamnagar and Indian meteorological department announce upcoming five days weather forecast of

Jamnagar district have sky will be observed Clear to Partly cloudy weather forecast in next five days.

Rain fall: In the next week no chances of rainfall.

Temperature: Maximum and minimum temperature likely to be in range 35-36 °C and 19-22

°C, respectively, so cold wave condition increase in next week.

Relative Humidity: The RH-I and RH-II is likely to be in the range of 31-57 % & 16-23 %, respectively.

Wind Direction and Speed: Direction and speed of wind is likely to be NW-E and 13.0-19.4 km/h, respectively.

General Agricultural Advisory

- Harvest the Rabi crop at maturity stage.
- If soil is ready for sowing then sowing should be carried out for summer crop cultivation.
- At Summer crop sowing time apply the seed treatment of fungicide for control for fungal infection. Apply seed treatment of Rhizobium, Azotobactor and Phospho solublizing bacteria 125 ml/ kg seed.
- For a better quality of wheat grain spray uria @ 150 gm / 10 liter water solution before the last irrigation and spray mancozeb @ 25 gm/10 lit of water.

Crop wise Advisory	
crop	Advisory
Summer Groundnut	<ul style="list-style-type: none"> • Variety: Selecting early maturing vertical varieties for sowing so that harvesting and threshing operations can be completed before monsoon rains. GG-2, GG-5, GG-6, TAG-24, TG-26 and TG-37A choose any one early maturing variety from these. • Spacing: Between row 7.5-10 cm and between plant 4-5 cm distance maintain. • Seed Rate: 120 kg/ha • Fertilizer: 25 kg Nitrogen, 50 kg Phosphorus and 50 kg Potash for one hectare application. • Irrigation: Apply first irrigation after sowing and next irrigation after 6-7 days for better seed germination.
Summer Green gram	<ul style="list-style-type: none"> • Sowing time: Sowing should be carried out in between February 15th to March 15th Month. • Select the variety like Gujarat Mung-2, 3, 4, K-851, C.O.-4 and Meha. • Spacing: Between row 30 cm and between plant 10 cm distance maintain. • Seed Rate: 20-25 kg/ha • Fertilizer: 20 kg Nitrogen, 40 kg Phosphorus one hectare application. • Irrigation: Apply first irrigation after sowing and next irrigation after 4-5 days for better seed germination.

	<ul style="list-style-type: none"> • Weed Control: At a crop stage two time Interculturing and after hand weeding as per requirement.
Summer Sesame	<ul style="list-style-type: none"> • Variety: Select the variety like Gujarat til-1, 2, 3, 4 (White seed) and Gujarat til-10 (Black seed). • Spacing: Between row 30 cm and between plant 10 cm distance maintain. • Seed Rate: 3-5 kg/ha • Fertilizer: 25 kg Nitrogen, 25 kg Phosphorus and 40 kg Potash for one hectare application. • Irrigation: Apply first irrigation after sowing, second irrigation after 4-6 days, third irrigation when plant have four leaf stages and after irrigation on the basis of soil type. • Weed Control: At a crop stage two time Interculturing and after hand weeding as per requirement.
Summer Pearl millet	<ul style="list-style-type: none"> • Sowing time: Sowing should be carried out in 1st or 2nd Week of February. • For the sowing of Summer Bajara select the variety like Gugarat Hybrid Bajara- 526, Gugarat Hybrid Bajara- 558, Gugarat Hybrid Bajara- 538.
Black Gram	<ul style="list-style-type: none"> • Spacing: Between row 30 cm and between plant 10 cm distance maintain. • Seed Rate: 20-25 kg/ha • Fertilizer: 20 kg Nitrogen, 40 kg Phosphorus one hectare application. • Irrigation: Apply first irrigation after sowing and next irrigation after 4-5 days for better seed germination. • Weed Control: At a crop stage two time Interculturing and after hand weeding as per requirement.
Wheat/ Chick pea/ Cumin/ Coriander	<ul style="list-style-type: none"> • Harvest the crop at maturity stage.
Garlic/ Onion	<ul style="list-style-type: none"> • Leaves are dry and falling on land at time uprooting start, after 2-3 days collect them on same place. When totally crop dry at time cutting started.
Castor	<ul style="list-style-type: none"> • Cutting the bloom at 70-80% maturity stage. Threshing operation carried out after full sundry of bloom.
Animals	<ul style="list-style-type: none"> • Essential salts/mineral mixture in appropriate quantities must be mixed with feed and given to the animals. • Spray phenyl in the animal shed to avoid flies and mosquitoes. Keep

animal shed hygienic and clean to avoid flies and mosquitoes.

- Provide 6-8 kg good quality dry roughage with 15-20 kg green fodder to the animals. For milch animals, regularly follow schedule of 1 kg feed + 50 g mineral mixture per 2 liters of milk yield.
- Spray Deltamethrin or Amitraz 2 ml/litre of water for the control of tick.